

Aki egy romantikus, szerelmi történetekben, századon átívelő bulvár-sztorikban bővelkedő családregegyt várt, az csalódni fog – bár az is, aki arra számított, hogy **Gerlőczy Márton** [előző köteteinek hangvétele](#), stílusa fogadja majd a lapokon.

A regény fogadtatása ősszel elég jó volt, bár volt olyan újságírói kérdés is Gerlőczy felé, hogy „Akkor Mikecs Annával ketten írtátok a könyvet?”

Aprily = Jekely

Habár a regény központi figurája kétségtelenül Márta, a többi női sors is előtérbe kerül – s nem mellesleg egy tényregényt, igaz történeteket tartalmazó könyvet tart a kezében az olvasó, hiszen 2006-ban Gerlőczy úgy fogott neki a munkának, hogy a családban fellelhető összes levelet, dokumentumot, emlékiratot felleltározta és digitalizálta.

de is több, mint 100.000 a hat
menekültek száma. Ha val
regény nemet? Micsoda részt
s akir elől halad, nem repelli
hogy olyan az utalmat, hogy nap
futnak el előle? Most mi új az
krákát raknak le a menek
mégis sokan nem tudják több

Apócs László, Márta, László, Anna és Ida. A család 1944-ben, ahová kényszermunkára hurcolták 1944-ben.

Anna a jelkép

A kislány halála egyfajta jelképe is a női sorsoknak – azt a sok-sok vívódást, bánatot, gyötrelmet, ami a Márta, illetve az Ida lelkébe rakódott, Mikecs Anna halála szimbolizálja. A könyv legtorozszorítóbb pillanatai Anna, illetve az édesapja, Mikecs László halála – „Gonoszak az emberek!”, állítólag ezek voltak a fiatal értelmiségi utolsó szavai a messzi Oroszországban, ahová kényszermunkára hurcolták 1944-ben.

És hogy honnan a cím? Gyulai Pál 1863-as versében van egy olyan sor, ami talán mindent elmond: Ha valakinek meghal a gyermeke, már nem meséli többet ugyanazt az altatót.

Az Altatóban nagyon lehet érezni Kolozsvár, Nagyenyed, a 19. század végi Brassó, illetve Budapest és Szentgyörgypuszta korabeli hangulatát. Budapest 1945-ös ostromának átélését is kiválóan ábrázolja a szerző, hiszen felmenői nagyon hiteles forrásokként „gondoskodtak” a könyv talán minden lapjáról.

Gerlóczy érezhetően nem rak bele fikciót, a regény mégis nagyon visz, a „nemtudomletenni” kategóriába tartozik. És igenis, jó ugrálni az időben – az író nem lineárisan építette fel a regényt és ezt nagyon jól tette, pont ez a jó benne. Filmek is nagyon sokszor ettől lesznek még jobbak, nem attól, hogy szájbarágnak mindent. Ha elakadnál, a belső borítón ott van a családfa, de közben felütheted az irodalmi lexikonokat vagy a wikipédiát is.

És miért ne olvashád újra egy mives antikvár példányból (vagy bármiből) Áprily Lajos vagy Jékely Zoltán verseit? Az Altató bár nem irodalomtörténeti mű, mindenképpen hozzátesz ebből a szempontból a két költő életéről eddig ismert tényekhez.

A fotókat is a nyilvánosság elé tárta

A könyv tavaly szeptember 27-én, Mikecs László (Márta első férje) születésének századik évfordulóján jelent meg, volt már kolozsvári bemutatója, de hadd reménykedjünk abban, hogy a kötetet erdélyi könyvbemutató is népszerűsíti majd, s ez érinti többek között azokat a településeket is (Brassó, Parajd, Székelyudvarhely), amelyekhez Áprily életének – ha nem is sokáig – de köze volt.

Az Altatónak már a készülése alatt [Facebook-oldala](#) volt, amin a szerző nagyon sok régi fényképet megosztott – ezek, valamint a regény belső borítóján levő családfa is nagyon sokat segítenek a történet megértésében. A borítón egy nagyon régi és nagyon szép csésze van – ezt egy okinawai fotós, bizonyos **Kaz**

Kameshima

készítette, aki tavaly több hétig az íróval együtt járta be a család történetének helyszíneit.

Gerlóczy a fotós ittlétéből is mintegy tíz bejegyzésből álló minisorozatot is posztolt a Facebookjára – különben Kaz fotói [itt tekinthetők meg](#). Lélegzetelállító, hogy mennyire másképp lát, mint ahogy mifelénk látnak a fotósok.

De ami a lényeg: még nem beszéltem olyanokkal a környezetemben, akik nekifogtak az Altató olvasásának, és ne olvasták volna ki néhány nap alatt.

(Mikecs Anna - Altató, Gerlóczy Márton regénye, Scolar Kiadó, 448 oldal)□